

Mediačné konanie v rodinných veciach, veciach rozvodu a rozluky

Mediácia je dobrovoľná, dôverná forma riešenia sporov, pri ktorej sa účastníci konfliktu alebo sporu sami snažia dosiahnuť dohodu za pomoci neutrálneho a nestranného mediátora. O záležitostiach, o ktorých sa diskutuje počas mediácie, rozhodujú účastníci. Záležitosti, ktoré možno takto riešiť, sa môžu týkať: obnovenia manželského spoluzitia, stanovenia podmienok rozluky, foriem rodičovských práv a povinností, kontaktu s deťmi, uspokojovania potrieb rodiny, výživného na dieťa a podpory dieťaťa, ako aj majetkových otázok a otázok bývania. Prostredníctvom mediačného urovnania sa môže riešiť aj otázka vydania pasu, výberu vzdelania dieťaťa, kontaktu s príslušníkmi širšej rodiny a/alebo správy majetku dieťaťa.

Výhody mediácie

- Mediácia pomáha znížiť úroveň negatívnych emócií a pochopiť vlastné potreby a potreby druhého účastníka, čím sa zníži psychologická záťaž spojená s konfliktom.

Ako sa vec postúpi na mediáciu?

- Mediáciu možno vykonať pred tým, ako sa vec dostane na súd, alebo až po začatí konania na základe rozhodnutia súdu.
- Mediácia v každom prípade podlieha súhlasu účastníkov.
- Každý účastník môže požiadať o mediáciu v ktorejkoľvek fáze súdneho konania.

Kto rozhoduje o voľbe mediátora?

- Mediátora vyberú spoločne účastníci alebo ho určí súd, a to v prvom rade zo zoznamu stálych mediátorov.

Ako dlho môže mediácia trvať?

- Mediačné konanie, ktoré sa začalo rozhodnutím súdu, by nemalo trvať dlhšie ako tri mesiace, ale možno ho predĺžiť na základe spoločnej žiadosti alebo z akéhokoľvek iného oprávneného dôvodu, ak to uľahčí urovanie.

Proces mediácie

- Mediátor po prijatí rozhodnutia súdu osloví účastníkov s cieľom stanoviť dátum a miesto stretnutia.
- Mediátor účastníkom vysvetlí pravidlá a priebeh mediačného konania a spýta sa ich, či s mediáciou súhlasia.
- Mediácia je diskusia medzi účastníkmi v prítomnosti mediátora. Môžu sa uskutočniť aj samostatné stretnutia medzi mediátorom a ktorýmkoľvek z účastníkov.
- Účastníci sa môžu rozhodnúť nezúčastniť sa na mediácii.
- Mediácia je dôverná. Mediátor nesmie poskytnúť podrobnosti o mediácii tretím stranám. Zápisnica z mediácie neobsahuje nijaké úsudky ani stanoviská účastníkov.
- Mediátor nesmie pôsobiť ako svedok v súvislosti so skutočnosťami, ktoré sa dozvedel v rámci vykonávania mediácie, pokiaľ ho účastníci nezbavia povinnosti mlčanlivosti.

Aké sú možné výsledky mediácie?

- Mediácia môže viesť k navzájom prijateľnému urovnaniu, ktoré podpíšu účastníci.
- Vo veciach rozvodu alebo rozluky môže mediácia viesť k obnoveniu manželského spoluzitia a/alebo k dohode medzi manželmi, prípadne k prijatiu spoločných právnych stanovísk. Tie predstavujú základ vyriešenia veci súdom.
- Mediátor doručí účastníkovi kópiu zápisnice.
- Mediátor predloží zápisnicu a prípadné dosiahnuté urovanie súdu.
- Mediačné urovanie schválené súdom má rovnakú právoplatnosť ako súdne urovanie a konanie sa ním končí.
- Súd zamietne urovanie, ak je v rozpore so zákonom alebo zásadami života v spoločnosti, ak je jeho účelom obísť zákon, ak je zmätočné alebo rozporuplné.
- Ak urovanie, ktoré bolo vyhlásené za vykonateľné, v skutočnosti nebolo vykonané, možno ho postúpiť súdnemu vykonávateľovi určenému súdom.
- Ak sa nedosiahlo urovanie, účastníci si môžu uplatniť svoje práva v súdnom konaní.

Aké sú náklady na mediáciu?

Náklady na mediáciu znášajú účastníci. Každý účastník zvyčajne uhradí polovicu nákladov, pokiaľ sa účastníci nedohodnú inak.

Účastník môže požiadať o oslobodenie od nákladov na mediáciu.

Bez ohľadu na výsledok veci môže súd nariadiť účastníkovi uhradiť náklady vyplývajúce zo zjavne neodôvodneného odmietnutia zúčastniť sa na mediácii.

Ak sa urovanie dosiahne pred začatím vypočutia na súde, účastníkovi sa nahradí 100 % súdnych trov.**Ak sa urovanie dosiahne za pomoci mediátora v neskoršej fáze konania (po začatí vypočutia na súde), nahradí sa 75 % súdnych trov.**

Ak sa účastníci konania vo veci rozvodu alebo rozluky zmieria pred súdom prvého stupňa a stiahnu žalobu, nahradí sa 100 % súdnych trov zaplatených pri podaní žaloby na súde. Ak sa účastníci zmierili pred skončením konania pred súdom druhého stupňa, nahradí sa 50 % trov zaplatených pri odvolaní.

V prípade mimosúdnej mediácie odmenu mediátora stanoví mediačné centrum, prípadne sa na nej dohodnú účastníci s mediátorom pred začatím mediácie.

Posledná aktualizácia: 22/07/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.